

Výroční zpráva

Muzea T. G. M. Rakovník
příspěvkové organizace Středočeského kraje

Muzeum T. G. M.
Rakovník

2015

OBSAH

1. ÚVOD:	4
2. CHARAKTERISTIKA INSTITUCE:	5
3. STRUKTURA ORGANIZACE A PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ:	6
4. MUZEUM T. G. M. RAKOVNÍK A JEHO POBOČKY	8
4.1 MUZEUM RAKOVNÍK	8
4.2 MUZEUM T. G. MASARYKA V LÁNECH	9
4.3 MUZEUM NOVÉ STRAŠECÍ	10
4.4 VLASTIVĚDNÉ MUZEUM V JESENICI	11
4.5 PAMÁTNÍK JOACHIMA BARRANDA VE SKRYJÍCH	12
4.6 GALERIE SAMSON CAFEÉ	13
4.7 PAMĚTNÍ SÍŇ ALICE G. MASARYKOVÉ	14
4.8 PAMĚTNÍ SÍŇ JAROSLAVA FRAŇKA V NEZABUDICÍCH	14
5. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST	15
5.1 EVIDENCE SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ	15
5.2 INVENTARIZACE SBÍREK	15
5.3 ZÁPŮJČKY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ A BADATELSKÉ NÁVŠTĚVY	15
5.4 DIGITALIZACE A ZPŘÍSTUPŇOVÁNÍ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ ONLINE	16
5.4.1. PROJEKTY DIGITALIZACE PRAMENŮ ZE SBÍREK MUZEA A ARCHIVŮ PARTNERSKÝCH INSTITUCÍ	16
5.5 DIGITALIZACE A PROJEKT GOOGLE CULTURAL INSTITUTE	16
5.6 KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ	17
6. VĚDECKO-VÝZKUMNÁ A ODBORNÁ ČINNOST	18
6.1 ARCHEOLOGICKÉ ODDĚLENÍ:	18
6.1.1 HLAVNÍ ČINNOST – ZAJIŠTĚNÍ ARCHEOLOGICKÉ PAMÁTKOVÉ PÉČE	18
6.1.2. MUZEJNÍ, VYDAVATELSKÁ A PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST	19
6.2 PŘÍRODOVĚDNÉ ODDĚLENÍ	20
6.2.1 PŘEDNÁŠKY A KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY	20
6.2.2 PROJEKTY A AKCE	20
6.3 ODDĚLENÍ HISTORIE A SPOLEČENSKÝCH VĚD	21
6.3.1 PŘEDNÁŠKOVÁ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST:	21

6.4 ODDĚLENÍ INFORMACÍ A KNIHOVEN:	21
7. KULTURNÍ AKCE, VÝSTAVY, NÁVŠTĚVNOST	22
7.1 MUZEUM T. G. M. RAKOVNÍK	22
7.1.1 VÝSTAVY	22
7.1.2 KULTURNÍ AKCE	23
7.2 MUZEUM T. G. MASARYKA V LÁNECH	24
7.2.1 VÝSTAVY	24
7.2.2 KULTURNÍ AKCE	24
7.2.3 ZPRACOVÁVANÁ DÍLČÍ TÉMATA MUZEA	25
7.2.4 AKTUALIZACE EXPOZIC V MUZEU	25
7.3 VLASTIVĚDNÉ MUZEUM JESENICE	25
7.3.1 VÝSTAVY	25
7.3.2 KULTURNÍ AKCE	25
7.3.3 PŘEDNÁŠKY	25
7.4 MUZEUM NOVÉ STRAŠECÍ	26
7.4.1 VÝSTAVY	26
7.4.2 KULTURNÍ AKCE	26
8. EDUKAČNÍ ČINNOST	27
8.1 EDUKAČNÍ ČINNOST – ŠKOLY A MLÁDEŽ	27
8.2. EDUKAČNÍ ČINNOST SENIOŘI	28
9. SPOLUPRÁCE S JINÝMI ODBORNÝMI INSTITUCEMI, SPOLKY A MÉDII	29
10. ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE	29
11. HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST	30

1. ÚVOD:

Rok 2015 můžeme ohodnotit jako celkem stabilní a v rámci muzejní činnosti úspěšný a to jak z hlediska návštěvnosti, uspořádaných výstav a kulturních akcí, sbírkotvorné činnosti, odborných výstupů i personálního nasazení zaměstnanců.

Ke stěžejním událostem roku 2015 můžeme zařadit otevření nové expozice v Muzeu T. G. M. Rakovník s názvem Bitva u Rakovníka 1620, která se podařila zrealizovat z neinvestiční dotace Středočeského kraje. K významnějším akcím pak můžeme zařadit akce uspořádané v Muzeu T. G. Masaryka v Lánech - Den s T. G. M. a Masarykovu vatru, které se tradičně zúčastnil i prezident republiky Miloš Zeman.

V roce 2015 jsme si připomněli i několik významných výročí – 165. výročí narození prezidenta T. G. Masaryka oslavené již zmíněným Dnem s T. G. M. a 600. výročí upálení Jana Husa. To připomněla odborná konference Hus, osobnost napříč staletími, připravená ve spolupráci se Státním okresním archivem v Rakovníku a s dalšími institucemi.

Nezahálela ani odborná oddělení. Na poli archeologie došlo k mnoha významným nálezům, která na základě dalších odborných zpracování dokladují dosud neprobádaná místa na Rakovnicku. V rámci dlouhodobějšího odborného projektu se uskutečnilo také další hlubší zkoumání lokalit spojených s odkazem T. G. Masaryka z historicko-místopisného hlediska.

Po celý rok probíhala aktivní sbírkotvorná činnost, uskutečňovala se také pravidelná hlášení do CES a pravidelné inventarizace. Více jsme se zaměřili na správné uložení sbírek, úklidy depozitářů a efektivnější využití depozitárních prostor pro uložení sbírek, které je stále potřeba zkvalitňovat a modernizovat.

2. CHARAKTERISTIKA INSTITUCE:

Muzeum T. G. M. Rakovník, p.o. je příspěvkovou organizací Středočeského kraje se sbírkovým fondem zaměřeným na region Rakovnicka a na osobnosti jako je T. G. Masaryk, Alice G. Masaryková, Joachim Barrande a Jaroslav Franěk

ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:

Muzeum T. G. M. Rakovník, Vysoká 95, 269 01 Rakovník
IČO: 00360155
email: rakovnik@muzeumtgm.cz
internetové stránky: www.muzeumtgm.cz

POBOČKY:

Muzeum T. G. Masaryka v Lánech

Muzeum Nové Strašecí

Vlastivědné muzeum Jesenice

DALŠÍ MUZEJNÍ OBJEKTY:

Památník Joachima Barranda ve Skryjích

Pamětní síň Alice G. Masarykové

Galerie Samson Cafeé

Vysoká brána

Pamětní síň Jaroslava Fraňka

3. STRUKTURA ORGANIZACE A PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ:

Ředitelka:

- Mgr. Magdalena Elznicová Mikesková, Dis.

Hospodářsko-správní oddělení:

- Mgr. Kateřina Blažková, zástupce ředitelky pro výstavní síně a objekty v Rakovníku
- Petra Kopáčková, ekonomka, zástupce ředitelky pro personální a ekonomické záležitosti (externí spolupráce z důvodu rodičovské dovolené)
- Simona Pisárová, ekonomka
- Vlasta Pavlíčková, pokladní

Oddělení historie a společenských věd:

- Mgr. Lenka Šmídová, vedoucí historického oddělení a etnograf
- Mgr. Barbora Honzíková, DiS. muzeolog (na mateřské dovolené)
- Bc. Barbora Bednářová Šafránková, muzeolog
- Kateřina Uhrová, dokumentátorka a správce depozitáře
- Miroslava Hoblíková, dokumentátor a správce depozitáře
- Nikola Štefánková, odborný pracovník
- Petra Pulawski, dokumentátor (na mateřské dovolené)
- Iveta Dušková, dokumentátor
- MgA. Daniela Vokounová, fotograf, poloviční úvazek

6

Archeologické oddělení:

- Mgr. Kateřina Blažková, archeolog
- Mgr. Jana Lomecká, archeolog (na mateřské dovolené)
- PhDr. Dana Stolzová, archeolog, poloviční úvazek

Přírodovědné oddělení:

- Radek Remar, odborný pracovník
- Michaela Zoubková, ošetřovatelka, pěstitelka, průvodkyně

Oddělení informací a knihoven:

- Kateřina Uhrová, vedoucí oddělení
- Irena Smržová, knihovnice, propagační činnost

Technické oddělení a průvodci

- Jiří Honzík, údržbář
- Miroslav Varyš, průvodce, úklid
- Vladimíra Kubičková, průvodce, úklid
- Kateřina Bílá, průvodce, úklid
- Jaroslava Čonková, průvodce, úklid
- Marcela Kubičková, průvodce, úklid

Externí pracovníci:

Průvodcovská činnost na objektech a pobočkách v letní sezóně, o víkendech a svátcích:

Rakovník 5 pracovníků

Lány 5 pracovníků

Nové Strašecí 3 pracovníci

Jesenice 2 pracovníci

Skryje 1 pracovník

ODBORNÝ ROZVOJ ZAMĚSTNANCŮ:

Odborní pracovníci se během roku 2015 účastnili odborných komisí, seminářů, přednášek a konferencí. Svoji kvalifikaci rozšířila Barbora Šafránková Bednářová dálkovým studiem oboru muzeologie na Masarykově univerzitě v Brně, kde získala titul bakalář.

Marcela Kubičková úspěšně absolvovala kurz Školy muzejní propedeutiky.

4. MUZEUM T. G. M. RAKOVNÍK A JEHO POBOČKY

4.1 MUZEUM RAKOVNÍK

Muzeum v Rakovníku, původně městské, později okresní a od roku 2002 se stává součástí příspěvkové organizace Středočeského kraje s názvem Muzeum T. G. M. Rakovník. Rakovnické muzeum vzniklo v souvislosti s přípravami a sběry na Národopisnou výstavu československou v Praze v roce 1895. Bylo slavnostně otevřeno v budově chlapecké školy 24. 7. 1898 u příležitosti 100. narozenin Františka Palackého. Po několika stěhování sbírek a expozic se v roce 1936 přestěhovalo do barokní budovy paláce plaských cisterciáků u Pražské brány, kde sídlí dodnes. V roce 1984 k němu bylo připojeno několik poboček: v Novém Strašecí, v Jesenici a ve Skryjích, v roce 1998 také Památník Jaroslava Fraňka v Nezabudicích a v roce 2003 k nim přibýlo Muzeum T. G. Masaryka v Lánech. V průběhu 20. století prošly jeho expozice několika proměnami poplatnými době. V současnosti prezentuje hned několik stálých expozic od gotického suterénu po barokní mansardu se zaměřením na regionální specifika: Geologie a hornictví, Voda v krajině a rybářství (s živými zástupci ryb v několika akváriích), RAKO 1883 – 2003, Příroda Rakovnicka (s živými zástupci hadí říše v několika teráriích), Vývoj Rakovnicka od pravěku do 19. století a Bitva u Rakovníka 1620. Na nádvoří jsou v lapidáriu vystaveny původní architektonické prvky z Vysoké brány a kamenná pec z archeologického výzkumu slovanské chaty, v několika voliérách jsou tu chováni zástupci ptáčích říše (výr, hrdličky) a vstupuje se odtud do Pražské brány s expozicí věnovanou Sboru rakovnických ostrostřelců. Kromě toho budova nabízí dva výstavní prostory pro krátkodobé výstavy muzejního charakteru a umění (velká síň v mansardě a Petrovcova výstavní síň v přízemí). V průběhu roku muzeum nabízí množství doprovodných programů pro školy, přednášek, koncertů a akcí pro veřejnost: cyklus letních koncertů Nokturna, Muzeum na dvoře, Muzejní noc, Festival duchovní hudby, Soutěž o nejchutnější a nekrásnější vánočku a Vysoká brána, při níž se bohatým celodenním programem s tradičním jarmarkem každoročně zahajuje turistická sezóna ve městě. Administrativní budova, kde sídlí vedení a odborná oddělení, a knihovna se nachází v jiných objektech, avšak na dosah od budovy s expozicemi.

Muzeum T. G. M. Rakovník, Nám. Obětovaných 1, 269 01 Rakovník

tel: 313 512 768; 731 449 331, e-mail: cp1@muzeumtgm.cz, www.muzeumtgm.cz

Otevírací doba:

po: zavřeno

út - ne 9:00 - 17:00 hodin

červenec, srpen út - ne 9:00 - 18:00 hodin

4.2 MUZEUM T. G. MASARYKA V LÁNECH

Myšlenka vzniku muzea, které by se věnovalo osobnosti T. G. Masaryka vznikla u lánských občanů již po smrti prvního československého prezidenta, bohužel konkrétnější podobu mohla tato myšlenka získat až po roce 1989. Právě díky iniciativě lánských občanů začala idea muzea postupně dostávat formu a tvar. Postupně vznikla nadace pro vybudování muzea, byl vytipován vhodný objekt a začalo se s přestavbou. Budovu muzea v roce 1998 převzalo jako svou významnou pobočku tehdy Okresní muzeum Rakovník. Muzeum se podařilo postupně dobudovat a dne 7. března 2003 bylo slavnostně otevřeno.

V současné době muzeum nabízí návštěvníkům expozice mapující jak osobnost T. G. Masaryka a jeho rodinu, tak i období, ve kterém žil. V prvním patře muzea jsou vystaveny především osobní předměty T. G. Masaryka i členů jeho rodiny. Návštěvníci mohou více nahlédnout do soukromí Masarykovy rodiny, poznat jaká byla jejich oblíbená jídla nebo záliby. Významná část expozice je věnována období první světové války, především československým legiím a vzniku Československé republiky. Zmapován je i pobyt T. G. Masaryka na zámku v Lánech včetně informací, jak probíhal Masarykův všední den. Druhé patro muzea prezentuje období let 1918 – 1938 známé jako období první republiky. Expozice se zde snaží zachytit atmosféru první republiky a částečně, i když na malém prostoru, ukázat její úroveň a vyspělost.

Muzeum pořádá také krátkodobé výstavy a kulturní akce. K nejvýznamnějším patří tradiční akce Den s T. G. M. a Masarykova vatra. Prostory muzea jsou bezbariérové, přizpůsobené rodinám s malými dětmi i cyklistům. Návštěvníci mohou využít muzejní kavárnu.

Otevírací doba:

po – zavřeno
květen – říjen
úterý – neděle 9.00 – 17.00

listopad – duben
úterý – neděle 9.00 – 16.00

Muzeum T. G. Masaryka v Lánech, Zámecká 197, 27061 Lány

tel.: 313511209, mobil: 602254289, e-mail: lany@muzeumtgm.cz

4.3 MUZEUM NOVÉ STRAŠECÍ

Muzeum Nové Strašecí leží ve východní části okresu Rakovník asi 40 km západně od Prahy. Instituce muzea v Novém Strašecí je se svým rokem založení 1894 nejstarší takovou institucí v regionu. Sbírky se zprvu nacházely na radnici a později v nové budově okresního domu. V roce 1942 se stěhovaly do budovy bývalé školy u kostela, kde byly zpřístupněny v roce 1943 a kde je sídlo muzea dodnes. Od roku 1984 je pobočkou Muzea T. G. M. Rakovník. Jeho hlavní zaměření je dáno sbírkovým fondem a dvěma stálými expozicemi: Zemědělství na Novostrašecku a Keltové na Novostrašecku. Expozice Keltové na Novostrašecku vznikla v roce 2007 podle scénáře přední české archeoložky a specialistky na dobu laténskou PhDr. Natalie Venclové jako připomenutí evropsky významných keltských lokalit v okolí města. V první řadě prezentuje příběh nálezů slavné opukové hlavy Kelta u valového areálu u Mšeckých Žehrovic. Interaktivní archeologická expozice zahrnuje repliky keltského obydlí, model valového areálu, hrnčířské pece, železářské huti nebo dílny na výrobu švartnových šperků, což je specifikum této oblasti, která je běžně archeology nazývána jako industriální oblast keltské Evropy ve 3. století př. n. l.. Etnografická expozice Zemědělská usedlost na Novostrašecku prezentuje předměty dokumentující běžná venkovská řemesla (kováře, koláře, ševce) i místní speciální výroby (dřevovýroba v Pecínově). Nejvíce dokladů je spojeno se zemědělstvím - pěstováním zemědělských produktů a chovem domácích zvířat, nahlédnout můžete i do interiéru světnice s nábytkem a vybavením z 2. poloviny 19. století. Kromě toho muzeum disponuje ještě jednou výstavní síní pro krátkodobé výstavy místních umělců a výstavy muzejního charakteru především na téma ze života Keltů. Pravidelně muzeum nabízí doprovodné programy pro školy, pořádá přednášky, soutěže (O Velikonočního beránka), adventní koncerty a akce pro veřejnost, mezi nimiž si největší oblibu získal Den s Kelty, kterým si každoročně připomínáme výročí nálezů opukové hlavy Kelta. V prostorách muzea se nachází i knihovna s badatelnou pro prezenční výpůjčky. Knihovna má regionální i všeobecný charakter a obsahuje cca 7 300 knih a časopisů.

Otevírací doba:

Pondělí: zavírací den

Úterý až pátek: 8.00 – 15,30

Sobota: 9.00 – 13.00, Neděle: 13.00 – 17.00

Muzeum Nové Strašecí, U Školy 123, 271 01 Nové Strašecí

Telefon 313 572 563, e-mail: nstraseci@muzeumtgm.cz, www.muzeumtgm.cz

4.4 VLASTIVĚDNÉ MUZEUM V JESENICI

Vlastivědné muzeum Jesenice bylo založeno roku 1959. Předcházet mu dětský vlastivědný a vodácký kroužek Havana pod vedením Karla Nebeského a Karla Fibigera. Tento spolek, přejmenovaný krátce nato na kroužek archeologický, začal sbírat artefakty z jesenické minulosti a zkoumat místní historii. Nově zřízené muzeum vzniklo v komplexu staré školy a přilehlého městského hotelu.

Muzeum patřilo původně městu Jesenice, až od roku 1991 je pobočkou Muzea T. G. M. Rakovník. V tomto roce bylo také přestěhováno do dnešních prostor. Budova na okraji náměstí, ve které se muzeum nachází, byla postavena v roce 1840 jako měšťanský dům. Po válce zde sídlily národní výbor a knihovna.

První stálá expozice byla slavnostně otevřena v roce 1997. Tato expozice dokumentuje historický i vlastivědný vývoj a hospodářský i kulturní rozvoj regionální historie od počátku 10. století do 19. století. Dnes zde můžete spatřit jak historické sbírky, tak i rozsáhlou expozici flory a fauny Přírodního parku Jesenicka.

Ve stálé expozici jsou pravěké a středověké nálezy z okolí. Naším nejvýznamnějším exponátem je Tleský poklad, nalezený v roce 1962 již zmiňovaným kroužkem Havana. Jedná se o skleněné kroužky z černého a zeleného skla, které zřejmě ve středověku nahrazovaly drobné platidlo. Také zde máme expozici starých řemesel, selskou jizbu a expozici lékárny s původním vybavením lékárny, která je v Jesenici od 1843.

Dále se v budově nachází tři výstavní sály, dva menší a jeden větší, kde se prezentují na výstavách nejen regionální umělci, ale i výrobky místních škol, konají se zde přednášky, koncerty a doprovodné programy pro děti. Na nádvoří a zahradě muzea se pořádají kulturní akce. Další informace a aktuální otevírací doba na stránkách muzea.

Vlastivědné muzeum Jesenice, Oráčovská čp. 15, 270 33 JESENICE

Tel. 313 599 359

e-mail: jesenice@mzeumtgm.cz, www.muzeumtgm.cz

Otevírací doba:

Pondělí zavřeno

Úterý – Pátek 8:00 – 15:30

Sobota 8:00 – 12:00

Neděle 13:00 – 17:00

4.5 PAMÁTNÍK JOACHIMA BARRANDA VE SKRYJÍCH

Památník Joachima Barranda ve Skryjích začal vznikat záhy po Barrandově smrti v roce 1883, kdy se výzkumem prvohorní fauny v okolí Skryjí zabývala řada profesionálů i amatérů. V hotelu jednoho z nich, Antonína Šindlera, vznikla první veřejná expozice skryjské prvohorní fauny. Tato poměrně rozsáhlá sbírka byla později umístěna ve škole a následně po vědeckém zhodnocení J. Němcem byla vytvořena expozice v budově bývalé Kampeličky ve Skryjích. V roce 1984 se stala pobočkou rakovnického muzea a v roce 1997 byla přenesena a zpřístupněna v budově bývalé školy. Základem památníku je Paleontologická a geologická expozice v prvním patře, která obsahuje množství paleontologických nálezů prvohorní fauny z okolí Skryjí a Týřovic a horniny typické pro skryjsko-týřovické kambrium. Zajímavostí je ukázka možného vzniku zkamenělin či model ontogenetického vývoje trilobita *Sao hirsuta*, který proslavil Skryje v celém světě. Vše je doplněno obrazovými materiály, informačními panely, fototapetami a modely prvohorních živočichů, zaujmou však také osobní přístroje J. Barranda. V přízemí budovy vznikla v roce 2011 expozice Týřov známý i neznámý. Zřícenina tohoto unikátního hradu ze 13. století se nachází na skále nad řekou Berouňkou cca 3km severovýchodně od Skryjí. K vidění jsou kromě modelu také nálezy z dlouholetých archeologických výzkumů v roce 2012 zesnulého Prof. Tomáše Durdíka. Součástí skryjského muzea je také oddíl věnovaný životu na venkově na konci 19. a na počátku 20. století. Fotografie venkovských roubených obytných domů i hospodářských stavení (stodoly, sýpky, špýchary) ze Skryjí a okolí dokumentují ukázku lidové architektury zdejšího kraje a místnost upravená jako kuchyně představuje ukázku bydlení na venkově s nábytkem, textiliemi, nádobím a doplňky, které pamatují naše babičky a prababičky.

V Památníku Joachima Barranda začíná geologická zážitková stezka Po stopě trilobita.

Památník J. Barranda, 270 42 Skryje 68

Tel.: 313 516 226, e-mail: priroda@muzeumtgm.cz, tel.: 733 642 151, www.muzeumtgm.cz

Otevírací doba:

po - zavřeno

říjen - duben: út - ne 8.30 - 15.30 a květen, červen, září: út - pá na požádání

květen, červen, září: so, ne 9.00 - 17.00

červenec, srpen: út - ne 9.00 - 17.00

4.6 GALERIE SAMSON CAFÉ

Galerie Samson Café je nekuřácká kavárna s možností nákupu drobných předmětů a zároveň výstavním prostorem pro krátkodobé výstavy menšího rozsahu převážně regionálních výtvarníků, literární a hudební autorské večery, autogramiády a prezentační akce Muzea T. G. M. Rakovník. Objektu dala jméno rodina Samsonů, která ve městě žila v 16. a 17. století a jejíž členové zastávali v Rakovníku významné úřady. Dům patří k nejstarším městským dochovaným stavbám. Při opravách v průběhu 20. století byla na domě odkryta renesanční sgrafita znázorňující výjev ze života biblického Samsona. Dochovaná výzdoba a architektura interiéru svědčí o renesančním původu přední části budovy. Sgrafity bylo ve městě zdobeno více domů (na náměstí a v Trojanově ulici), ale veškerá výzdoba kromě této jediné byla zničena ve 2. polovině 19. století. Muzeu jej město pronajímá od roku 2001 ke kulturnímu využití za symbolickou 1,-Kč ročně. V roce 2013 byla v Galerii Samson Café pro tvořivé děti v jedné místnosti otevřena dětská herna s dílnou, kde si děti pod dohledem rodičů, případně skupiny dětí na objednání pod dohledem lektorky, mohou vytvářet dekorační předměty podle vzorů vystavených děl či vlastní fantazie. K tématickým výstavám jsou také vyhlašovány workshopy a tvořivé dílny pod vedením lektora pro veřejnost.

Galerie Samson Café, V Brance 233, 269 01 Rakovník

tel.: 313 51 62 30, mail: rakovnik@muzeumtgm.cz, www.muzeumtgm.cz

Otevírací doba:

po - pá 9.00 - 17.00 hodin

so, ne – zavřeno

4.7 PAMĚTNÍ SÍŇ ALICE G. MASARYKOVÉ

Pamětní síň je spravována lánskou pobočkou muzea. Byla otevřena v roce 2002 na paměť zakladatelky a první předsedkyně Československého červeného kříže Alice G. Masarykové. Expozice připomíná život a práci Alice G. Masarykové, která nechala domek čp. 200 postavit v roce 1928 na vlastní náklady pro místní skupinu Československého červeného kříže, aby zároveň sloužil jako vzorný sociální dům pro matky s dětmi. Je zde nainstalován zrekonstruovaný pokoj Alice Masarykové, dobová česká pro matky s dětmi z období 1. republiky a expozice připomínající historii červeného kříže.

Otevírací doba:

červenec – srpen po – zavřeno

úterý – neděle 10.00 – 16.00

září – červen na požádání v Muzeu T. G. Masaryka v Lánech

4.8 PAMĚTNÍ SÍŇ JAROSLAVA FRAŇKA V NEZABUDICÍCH

Idea vzniku Pamětní síně Jaroslava Fraňka v Nezabudicích vznikla v roce 1997, kdy byla na restauraci Rozvědčík u řeky Berounky slavnostně odhalena pamětní deska věnovaná tomuto významnému nezabudickému rodákovi a zakladateli nejen tohoto hostince, ale především tradice místa, které je dodnes oblíbeným turistickým cílem vodáků i pěších turistů obdivujících krásy Křivoklátska. Při této slavnostní příležitosti byla v nezabudické hospodě U Jindřicha otevřena krátkodobá výstava, která prezentovala dokumenty týkající se života Jaroslava Fraňka a která byla podnětem k dohodě mezi Obecním úřadem v Nezabudicích a rakovnickým muzeem o vybudování pamětní síně v místnosti obecního úřadu. Pamětní síň Jaroslava Fraňka v Nezabudicích byla slavnostně otevřena v roce 1998. Jejím základem se staly předměty z pozůstalosti Jaroslava Fraňka, darované muzeu ze soukromé sbírky. Jako legionář se Fraňek v 1. světové válce účastnil bitvy u Zborova, kde utrpěl zranění, kvůli kterému by poslán zpět do vlasti. Právě tehdy postavil Hostinec U Rozvědčíka, který se na nějakou dobu stal také víkendovým útočištěm rodiny spisovatele Oty Pavla. Za 2. světové války se Fraňek aktivně zapojil do protinacistického odboje a na svém pozemku i v hostinci ukrýval zbraně, za což byl v roce 1. 7. 1943 nacisty popraven. V roce 1999 získalo muzeum část Fraňkovy korespondence, která obsahuje také jeho poslední dopis před popravou a kapesník vyšíváný ve vězení.

Obecní úřad Nezabudice, Nezabudice 68, 270 23 Nezabudice

Kontakt: tel. 313 51 62 30, www.muzeumtgm.cz

Otevírací doba:

červenec - srpen: úterý - neděle, 9.00 - 17.00 hod.

5. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

Muzeum T. G. M. Rakovník spravuje sbírku evidovanou v centrální evidenci sbírek pod číslem MRV/002-05-13/245002. Sbíрка je rozdělena na podsbírky – č. 21 fotografie, filmy, videozáznamy a jiná obrazová nebo zvuková média, č. 19 písemnosti a tisky, č. 20 negativy a diapozitivy a č. 25 podsbírka Rakovník, podsbírka Lány, podsbírka Nové Strašecí a podsbírka Jesenice.

5.1 EVIDENCE SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

K 31.12.2015 eviduje Muzeum T. G. M. Rakovník včetně poboček celkem 30 980 sbírkových předmětů. Počet sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci sbírek je 22 465. Počet nových zaevidovaných sbírkových předmětů je 419.

Po celý rok průběžně pokračovala kontrola zápisů v kartách (II. stupeň evidence) a kontrola zápisů ve sbírkotvorném programu PRO MUZEUM od firmy Bach. Ve sbírce národopisu bylo zkontrolováno 6 000 inventárních čísel, ve sbírce historie bylo zkontrolováno 3 000 inventárních čísel.

Průběžně probíhalo také doplňování zápisů do Centrální evidence sbírek a doplňování změn v CES do přírůstkových knih (I. stupeň evidence), katalogizačních karet (II. stupeň evidence) a do PC (aplikace Bach) včetně fotodokumentace sbírkového fondu.

Po celý rok se skutečněovala aktivní metodická spolupráce s pobočkami v rámci evidence sbírkového fondu (průběžné schůzky, návštěvy depozitářů, spolupráce při inventarizaci).

5.2 INVENTARIZACE SBÍREK

Ve dnech 9. 2. - 12. 2. 2015 proběhla inventarizace části sbírkového fondu Muzea T. G. M. Rakovník – Samson - depozitář keramiky, celkem bylo zkontrolováno **1 303 přírůstkových čísel** (tj. **10 %** z celkového počtu sbírkových položek – přírůstkových čísel - ke 31. 12. 2014).

Ve dnech 20. 7. - 27. 7. 2015 proběhla v Muzeu T. G. M. Rakovník inventarizace části sbírkového fondu – depozitář Senomaty (1. patro a přízemí) a depozitář Hostokryje, celkem bylo zkontrolováno **605 přírůstkových čísel** (tj. **4,5 %** z celkového počtu sbírkových položek – přírůstkových čísel - ke 31. 12. 2014).

Ve dnech 17. 8. - 20. 8. 2015 proběhla inventarizace části sbírkového fondu na pobočce Muzeum Nové Strašecí - celkem bylo zkontrolováno **1839 přírůstkových čísel** (951 protokolárně vyřazených – pomocný sbírkový fond), tj. **38 %** z celkového počtu **4879 přírůstkových čísel** ke dni 1. 9. 2015.

5.3 ZÁPŮJČKY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ A BADATELSKÉ NÁVŠTĚVY

Během roku 2015 Muzeum T. G. M. Rakovník včetně svých poboček zapůjčilo jiným odborným a muzejním institucím 114 sbírkových předmětů. Pro výstavní účely bylo od jiných institucí vypůjčeno celkem 107 sbírkových předmětů.

Po celý rok 2015 zajišťovali dokumentátoři muzea a odborní pracovníci badatelské služby veřejnosti včetně vypracovávání odborných rešerší, konzultací aj. Celkem bylo provedeno 47 těchto odborných úkonů.

5.4 DIGITALIZACE A ZPŘÍSTUPŇOVÁNÍ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ ONLINE

V roce 2015 pokračovala práce na kvalitní digitalizaci sbírkových předmětů, archiválií a fotografií započatá v roce 2014 týkající se digitálního zpracování vybraných sbírkových předmětů, archiválií a fotografií podle evropských standardů.

Prezentace nových zdigitalizovaných předmětů byla uskutečněna především na internetových stránkách Muzea T. G. M. Rakovník v aplikaci Google Cultural Institute (GCI). Výběr takto publikovaných předmětů je vždy přísně posuzován a konzultován v rámci odborných pracovišť muzea a zároveň je zjišťována problematika autorských práv i dalšího využití publikovaných fotografií. Souběžně s platfotmou GCI muzeum zpřístupňuje sbírkové předměty prostřednictvím galerie prezentované na webových stránkách muzea. V roce 2015 se rovněž věnovalo práci na aktualizaci internetového odkazu na muzeum, která umožňuje efektivní prezentaci muzea a důslednější komunikaci s návštěvníky.

5.4.1. PROJEKTY DIGITALIZACE PRAMENŮ ZE SBÍREK MUzea A ARCHIVŮ PARTNERSKÝCH INSTITUCÍ

Digitalizace deníku jízd salonního vozu TGM Aza 1-0080 z archivu Železničního muzea Českých drah v Lužné u Rakovníka

Digitalizace iluminací graduálu NUMERO SECUNDO

Digitalizace iluminací graduálu NUMERO TERCIO

5.5 DIGITALIZACE A PROJEKT GOOGLE CULTURAL INSTITUTE

Jedná se o projekt, který je významnou celosvětovou platformou umožňující neziskovým organizacím z oblasti kultury on-line prezentace a pořádání multimediálních výstav. Projekt je založen na myšlence zpřístupnění umění a dobových materiálů na jednom místě, tj. na myšlence celosvětové galerie. Prezentované artefakty pocházejí od subjektů působících na poli kultury a umění (muzea, knihovny, nadace, galerie).

Muzeum T. G. M. Rakovník přistoupilo k projektu v roce 2014, kdy zde postupně zpracovalo několik vlastních projektů včetně 3D prohlídka - street view celé stávající expozice v Muzeu T. G. Masaryka v Lánech

Muzeum T. G. M. Rakovník v současné době prezentuje v projektu Google Cultural Institute tři online výstavy a desítky sbírkových předmětů. V roce 2015 se muzeum připojilo k celosvětově vyhlašované kampani k 70. výročí konce 2. světové války a připravilo online výstavu s názvem Poslední dny války vytvořenou z vlastního fotografického fondu. Kampaň vyvrcholila ve dnech 8. - 9. května 2015, kdy online výstavu spatřilo najednou více jak osmdesát tisíc návštěvníků z celého světa.

5.6 KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ

V roce 2015 byla zajištěna konzervace 3 nálezů a 3 analýzy sbírkových předmětů, díky sponzorské pomoci a spolupráci s partnerskými institucemi.

- konzervace laténské bronzové hlavičky ze Mšece a laténského bronzového zá-
věsku z Branova (Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy)
- konzervace časně slovanských stříbrných náramků z Lužné (Muzeum jižního Pl-
zeňska v Blovicích)
- zlomky skleněných laténských náramků, korálků a kroužků z k. ú. Mšec (analýza
vzorků pro určení elementárního a fázového složení v Centru Nanotechnologií,
Vysoká škola báňská, Technická univerzita Ostrava)-
- raně středověká olověná destička s rytým nápisem z hradiště Dřevíč v k. ú. Ko-
zojedy (Ramanova mikroanalýza v Centru Nanotechnologií, Vysoká škola báňská
Technická univerzita Ostrava, neutronová tomografie v Centru Excellence Telč,
ÚTAM AV ČR, v.v.i v Praze)

Zajištění konzervace fotografického Tabla legionářů Novostražecka (průzkum
předmětu)

6. VĚDECKO-VÝZKUMNÁ A ODBORNÁ ČINNOST

6.1 ARCHEOLOGICKÉ ODDĚLENÍ:

Archeologické oddělení vykázalo v roce 2015 bohatou odbornou činnost, především v rámci své hlavní činnosti – zajištění archeologické památkové péče. Výrazně se podílelo na přípravě výstavních projektů, přednášek, naučných vycházek a vzdělávacích aktivit pro mládež.

Archeologické oddělení se v roce 2015 stěžejně podílelo na vybudování nové expozice v rakovnickém muzeu – Bitva u Rakovníka 1620.

6.1.1 HLAVNÍ ČINNOST – ZAJIŠTĚNÍ ARCHEOLOGICKÉ PAMÁTKOVÉ PÉČE

Na **20 stavbách rodinných domů** a dalších neinvestičních akcích byly provedeny záchranné archeologické výzkumy formou dohledu a zajištěna související agenda (vyjádření ke stavebním řízením, expertní listy ke kolaudacím)

- dohled při čištění vodního příkopu tvrze v **Pšovlkách** ve spolupráci s NPÚ (zapsaná kulturní památka)
- realizace orientačního povrchového průzkumu lokalit v Lánské oboře ve spolupráci s ÚAPPŠČ a Lesní správou Lány na základě vyhodnocení lidarových map: hradiště **Šance**, zřícenina hradu **Jívno**

Ve spolupráci s ÚAPPŠČ a Syrakus o.s. byly realizovány 4 záchranné archeologické výzkumy:

1. Rodinné domy v lokalitě **Hostokryjská, Senomaty** (ul. Na hradišti) - žárové pohřebiště z mladší doby bronzové s keramickými nádobami a bronzovými předměty
2. Rekonstrukce budov na nádvoří radnice v **Rakovníku** s novověkými povrchy komunikací a podlah
3. Budování vodovodu v ul. Hradní v **Jesenici** s propadlými ručně tesanými sklepy z období přelomu pozdního středověku a raného novověku
4. Oprava podlahy v hlavní lodi kostela sv. Martina ve **Všesulově** s propadlým druhotně zasypaným novověkým hrobem ve spolupráci s badateli byl realizován monitoring, terénní průzkumy a povrchové sběry pomocí detektorů kovů ohrožených lesních lokalit na výšinné poloze v k. ú. **Dolní Chlum (d. laténská) a Pšovlky (pohřebiště z pozdní d. Římské)**

Ve spolupráci s badateli byl realizován záchranný archeologický průzkum orbou těchto ohrožených lokalit:

- **bojiště 1620 na Bendovce** v k. ú. Rakovník
- polokulturní hradiště **Dřevíč** v k. ú. Kozojedy
- polykulturní lokalita v k. ú. **Mšec**

Pokračovaly průzkumy:

- polohy Na Hradišti v k. ú. **Senomaty a v k. ú. Hostokryje**
- sídlištní nálezy z ml. doby bronzové až středověku ze systematických průzkumů v k. ú. **Branov**
- ověření datace známých ze staré sbírky lokalit kovovými nálezy v k. ú. Kolečovice (stříbrné a bronzové římské mince, spony), Chrást'any (stříbrné laténské mince), Přílepy (zlatá laténská mince)

Dále proběhla spolupráce s PhDr. Petrem Šídou PhD. z katedry archeologie PF ZČU Plzeň na sondáži paleolitického naleziště v Lubné provedena aktualizace archeologických dat pro okres Rakovník a odevzdání povinných ZAA pro databázi Archiv AÚ AV ČR v Praze, v.v.i. za rok 2015 (30 ZAA)

Archeologické oddělení se aktivně účastní činnosti Středočeské archeologické komise při ArÚ AV ČR, v.v.i. v Praze

6.1.2. MUZEJNÍ, VYDAVATELSKÁ A PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST

Archeologické oddělení po celý rok spolupracovalo s ostatními muzei, odbornými institucemi, badateli a orgány měst a obcí především v rámci výměny a výpůjčky sbírkových předmětů.

V roce 2015 se archeologické oddělení spoluautorsky a editorsky podílelo na těchto výstupech:

- edice Věstníku Muzejního spolku královského města Rakovníka
- Archeologie ve středních Čechách 19/2 2015 (2 články jako spoluautor)
- kapitola Historie výzkumu v publikaci Šída, P. 2015: Gravettské osídlení v Lubné. *Fontes Archaeologici Pragenses* 42.

V roce 2015 uspořádalo archeologické oddělení tyto přednášky a naučné vycházky:

- Geologický seminář prvních ročníků GZW Rakovník (Zaniklý hrad Hlavačov) (80 studentů)
- A3V v Novém Strašecí (Hrad Hlavačov a jeho souvislost s počátky města Rakovníka) (70 lidí)
- Pietní akt k výročí úmrtí J. Fraňka – vycházka od Rozvědčíka kolem místa průzkumem doloženého kiosku Annamo do Nezabudic (20 lidí)
- Bojiště u Rakovníka 1620 v rámci Mezinárodního dne archeologie (45 lidí)

6.2 PŘÍRODOVĚDNÉ ODDĚLENÍ

Přírodovědné oddělení se v roce 2015 podílelo především na přípravě výstavních projektů, přednášek, vzdělávacích aktivit pro mládež a na výzkumných projektech monitoringu terénu v regionu. Po celý rok poskytovalo přírodovědné oddělení poradenství v oblasti ornitologie, ochrany ptáků, zimního příkrmování, určování druhů ptáků a instalace hnízdních budek

6.2.1 PŘEDNÁŠKY A KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

- Sovy ČR (přednášky pro základní školy)
- Hadi – krmení v chovu a potrava v přírodě (přednáška pro střední školy)
- Naše ryby v akváriích a živočichové v a okolo vody (přednášky pro základní školy)
- Příroda Rakovnicka (přednášky pro základní školy)

6.2.2 PROJEKTY A AKCE

- Mezinárodní sčítání vodních ptáků
- Monitoring výra velkého v CHKO Křivoklátsko
- Monitoring chřástala polního v CHKO Křivoklátsko
- Jednotný program sčítání ptáků
- Atlas hnízdního rozšíření 2014 – 2017
- Ptáci otevřené krajiny
- Vítání ptačího zpěvu (Rakovník, Kladno)
- Vyhledávání a značení doupných stromů
- Zápis ornitologických pozorování do databází AVIF a NDOP
- Turistický pochod Barrande a trilobit

Přírodovědné oddělení spolupracovalo s dalšími institucemi při zpracovávání vědeckých záměrů, především z CHKO Křivoklátsko, s Českou společností ornitologickou a s Agenturou ochrany přírody a krajiny.

6.3 ODDĚLENÍ HISTORIE A SPOLEČENSKÝCH VĚD

Oddělení historie a společenských věd zpracovávalo především sbírkový materiál a dozorovalo inventarizace na všech pracovištích včetně poboček. Po celý rok se podílelo na přípravě kulturních akcí (Soutěž o nejlepšího velikonočního beránka, Muzejní noc, Muzeum na dvoře, Soutěž o nejkrásnější a nejchutnější vánočku a další) a výstav (Jak jsme slavili vánoce, aneb retropohled do let sedmdesátých, Betlémy, Velký úklid – velké prádlo, Modelářství na Rakovnicku, Pálení čarodějnic – Staročeské máje, Pozdravy z Rakovnicka - historické pohlednice, Výstava 140.výročí vzniku firmy OTTA.)

Nově připravilo expozici s názvem **Historické sbírky 19.století a fotoateliér** v rakovnickém muzeu.

Po celý rok připravovalo oddělení historie a společenských věd přednáškovou, a publikační činnost a aktivně se podílelo na pořádání komentovaných prohlídek v rámci probíhajících výstav.

6.3.1 PŘEDNÁŠKOVÁ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST:

- přednášky a komentované prohlídky pro školy v rámci probíhajících výstav (průběžně podle dohody – Betlémy, Jak pracuje muzeum, Adventní a vánoční zvyky)
- článek ve Věstníku muzejního spolku 2015 – Pálení čarodějnic
- přednáška Zvyky rodinné obřadnosti, 20.5. 2015 (Knihovna Mutějovice), 24.11.2015 (Muzeum Nové Strašecí)
- přednáška Ženské odívání v průběhu staletí , 20.10.2015 (KC Žebrák)
- přednáška Adventní a vánoční zvyky, 3.12.2015 (Akademie volného času KC Nové Strašecí)
- přednáška Tomáš Garrigue Masaryk a jeho stopy v regionu (Knihovna Mutějovice)

6.4 ODDĚLENÍ INFORMACÍ A KNIHOVEN:

Knihovna Muzea T. G. M. Rakovník včetně poboček eviduje k 31.12.2015 celkem 16057 knihovních jednotek. Roční přírůstek činil 147 knihovních jednotek.

Knihovna Muzea T. G. M. Rakovník připravila v roce 2015 v rakovnickém muzeu odbornou konferenci na téma Jiří z Poděbrad, život a dílo a Komponovaný pořad u příležitosti 70. výročí konce druhé světové války v Galerii Samson Cafeé.

Počet návštěv webových stránek Muzea T. G. M. Rakovník za sledovaný rok 2015 byl **47 340**.

7. KULTURNÍ AKCE, VÝSTAVY, NÁVŠTĚVNOST

Rok 2015 můžeme z hlediska uspořádaných kulturních akcí a výstav zhodnotit jako velice úspěšný. V roce 2015 navštívilo Muzeum T. G. M. Rakovník včetně všech objektů a poboček 73 535 návštěvníků.

Zde předkládáme výčet uskutečněných akcí a výstav:

7.1 MUZEUM T. G. M. RAKOVNÍK

7.1.1 VÝSTAVY

Výstavní síň Mansarda

- 10. Rakovnická mansarda
- Modelářství na Rakovnicku – 65 let LMK Rakovník
- Pahorkatina Džbán
- Okresní myslivecká výstava trofejí zvěře
- Tvorba Šárky Váchové – Večerníček Chaloupka na vršku
- Karel Bláha – Průřez tvorbou
- Domácí umění mezi chemlonem a drátem
- Libor Daenemark – Vodevšeho kousek

Petrovcova výstavní síň:

- Betlémy Tomáše Kapsy a Muzea T. G. M. Rakovník
- Veronika Richterová – Houština
- Pavlína Čepičková Šůsová – Křížová cesta
- Pálení čarodějnic – Staročeské máje
- 1. MŠ Rakovník – Od jara do zimy
- Modely hradů Křivoklátska
- Emil Pejša – Jubilejní
- 140. výročí vzniku firmy Otta – Od počátků k současnosti
- Jak jsme slavili vánoce – retropohled do let 70tých

Galerie Samson-Café:

- Vánoční nadělování v Samsonu
- Antonín Pospíšil – Ilustrace
- Richard Štefánek – Namaluj mi slona
- Motýli, motýlci a motýlkové
- MŠ V Lukách Rakovník – Hrátky barevné pastelky
- Pozdravy z Rakovnicka – historické pohlednice
- Václav Burle – Houby - Fotografie
- Vánoční nadělování v Samsonu

7.1.2 KULTURNÍ AKCE

Přednášky, besedy, literární večery:

- Eva Volfová – Rekonstrukce sakrálních staveb na Rakovnicku po r. 1989
- Roman Hartl – Operní pěvec Karel Burian
- Josef Žemlička – Lovy a lovectví v přemyslovských Čechách (Jarní vzdělávací cyklus)
- Renata Collard – Na střeše skalistých hor
- Jiří Musil – Limes Romanus (Jarní vzdělávací cyklus)
- Eva Zusková – Taiwan
- Miroslav Černý – Pahorkatina Džbán
- Daniel Stolz – První zemědělci nejen na Rakovnicku (Jarní vzdělávací cyklus)
- Klára Andresová – Vojenské tábory v době 30leté války (Jarní vzdělávací cyklus)
- Absolventský večer ZUŠ Rakovník
- Prstem po Ipadu – Michaela Bartoňová
- Eliška Vlachová a Tomáš Laňka - Měsíc na Filipínách
- Václav Burle - Houby Rakovnicka a Křivoklátska
- Lenka Šmídová – Odívání v průběhu staletí
- Zdeněk Hazdra a Jaroslav Čvančara – Osudy nejen válečné (Podzimní vzdělávací cyklus)
- Robin Ambrož – Lánská obora po vzniku československého státu (Podzimní vzdělávací cyklus)
- Jan Anderle – Některé hrady posledních přemyslovských králů (Podzimní vzdělávací cyklus)
- Petr Šída – Lovci mamutů v Lubné
- Aleš Nosek – Povídání o varhanách nejen na Rakovnicku
- Komentovaná prohlídka – Domácí umění
- Lenka Šmídová - Přednáška – Vánoční zvyky

Koncerty:

- Rakovnická nokturna Jananas Brno
- Rakovnické varhanní léto – Gerard Legierse Nizozemí
- Rakovnické varhanní léto – Gerhard Siegl Německo
- Rakovnická nokturna logARITMY Jazz Praha
- Rakovnická nokturna LaBanda Rakovník
- Rakovnická nokturna RockSlaves Rakovník
- Rakovnická nokturna 2ND
- Rakovnická nokturna The Smallpeople
- Festival duchovní hudby – Tábořský chrámový sbor
- Festival duchovní hudby – Adam Viktora, Gabriela Eibenová

Ostatní akce:

- Muzejní maškarní ples
- Kolokvium Jiří z Poděbrad
- Vysoká brána 2014

- Pochod Barrande a trilobit
- Muzeum na dvoře aneb pohled do zákulisí muzea
- Muzejní noc
- Muzejní příměstský tábor
- Vzpomínková akce na legionáře Jaroslava Fraňka Nezabudice
- Dny Evropského kulturního dědictví
- Komponovaný pořad u příležitosti 70. výročí konce druhé světové války
- Naučná vycházka s archeology rakovnického muzea na Hlavačov v rámci Dnů archeologie
- Adventní svícení
- Soutěž o nejlepší vánočku
- Betlémské světlo
- Vánoční Rakovník z Vysoké brány

7.2 MUZEUM T. G. MASARYKA V LÁNECH

7.2.1 VÝSTAVY

- Velký úklid – velké prádlo
- Masarykův salónní vůz – uměleckohistorický klenot První republiky
- Jan Dinga – Obrazy
- Historie činnosti dětí a mládeže v Saském červeném kříži
- Jindřich Richter – Mé 20. století, fotografie
- Milan Hlásenský – Pytlák a jeho zbraň
- Velikonoční prodejní výstava
- Vánoční prodejní výstava

7.2.2 KULTURNÍ AKCE

- Reprezentační ples obce Lány a Muzea T. G. Masaryka v Lánech
- Řízená degustace vín – Vinařství Drmola
- Den s T. G. M.
- Čtení pro celou rodinu
- Koncert skupiny Modří raci
- Konference Jan Hus
- Masarykova vatra
- Setkání Pátečníků v muzeu
- Beseda k výstavě Pytlák a jeho zbraň
- Den Středočeského kraje – Šachová simultánní partie
- Vítání nových rodin v obci Lány
- Řízená degustace vín – vinařství Reisten
- Komentovaná prohlídka k výstavě Pytlák a jeho zbraň
- Setkání příznivců projektu Legiovlak
- Koncert kapely Květovanka
- Betlémské světlo

7.2.3 ZPRACOVÁVANÁ DÍLČÍ TÉMATA MUZEA

- Alice Masaryková a Bystřička – archivní zpracování dobových pramenů
- T. G. Masaryk a legie – legiovlak - způsob přesunu legionářů za návštěvy TGM
- Dílo Josipa Plečnika pro TGM v lánském zámeckém parku a jeho okolí – výstup výstava Od vladyckého sídla k prezidentské rezidenci v prvním čtvrtletí 2016
- Původ historického objektu budovy muzea – výstup podklady k prohlídce muzea

7.2.4 AKTUALIZACE EXPOZIC V MUZEU

Muzeum neustále doplňuje a aktualizuje expozice. V roce 2015 byla připravována řešení, jak pokračovat v realizaci připravených libret pro expozice. V tomto roce byla dopracována a aktualizována koncepce jednotlivých expozic a připraven aktualizovaný obsahový a výstavní koncept.

7.3 VLASTIVĚDNÉ MUZEUM JESENICE

7.3.1 VÝSTAVY

- Památník bratrů Čapkových, Stará huť - Karel Čapek
- Simona Bílá - Kalíšky na vajíčka
- Fotoklub Jesenice – Fotografie místního amatérského klubu
- Richard Štefánek - Namaluj mi slona
- Výtvarná výstava Základní a Mateřské školy Jesenice
- Sběratelé hraček karet Praha - Černý Petr
- Andrea Králová - Ženám ženskost a mužům rokenrol, móda 50. až 70. let
- Fotoklub Jesenice – fotografie místního amatérského klubu
- Libor Daenemark, Jiří Duchek – Pivní stezka
- Vánoční výstava – výstava Betlémů - sbírka Muzea T. G. M. Rakovník
- Vánoční výstava – výrobky žáků ZŠ, MŠ Jesenice

7.3.2 KULTURNÍ AKCE

- Vlastivědný výlet a procházka do okolí Nižbor
- Noc kostelů
- Vlastivědný výlet po stopách odsunutých Němců do Kronachu
- Štrúdlové slanosti, soutěž o nejhezčí a nejchutnější štrůdl
- Vlastivědný výlet do Nepomyšle
- Advent v muzeu, adventní setkání v muzeu, jarmark, vánoční zpívání, Betlém, stromeček
- Betlémské světlo 21.12.2015 31 návštěvníků

7.3.3 PŘEDNÁŠKY

- Dr. Kubová - Božena Němcová
- Kristina Váňová - Karel Čapek,
- František Feduik - Geologie Jesenicka
- Arnošt Vašíček - Záhady

- Ing. arch. Eva Volfová - Sakrální stavby na Rakovnicku
- Dr. Kubová - Jaroslav Vrchlický
- Stanislav Motl - Apoštolové temných sil
- Daniela Vokounová - Amatérská fotografie,

7.4 MUZEUM NOVÉ STRAŠECÍ

7.4.1 VÝSTAVY

- Retro vánoce – jak se slavili vánoce v 70. letech 20. století
- Novostrašečtí modeláři
- Jednou skatem, navždy Skautem
- Hrnčíř Petr Volf
- Jaroslav Frolík – Středočeští rodáci
- Pavla Aubrechtová, Vladimír Gebauer - Ohlédnutí

7.4.2 KULTURNÍ AKCE

- Soutěž o nejlepšího velikonočního beránka
- Den Kelty
- Adventní koncert
- Betlémské světlo

8. EDUKAČNÍ ČINNOST

V roce 2015 se Muzeum T. G. M. Rakovník zaměřovalo na edukační činnost především v rámci pořádání akcí a programů pro školní mládež, ale velká pozornost byla věnována i seniorům. Po celý rok připravovali pracovníci muzea doprovodné programy k probíhajícím výstavám i komentované prohlídky.

8.1 EDUKAČNÍ ČINNOST – ŠKOLY A MLÁDEŽ

Ačkoliv Muzeum T. G. M. Rakovník nedisponuje lektorským oddělením, daří se mu každoročně připravit počet lektorských programů určených především pro školní mládež. Lektorské programy se týkají především expozic a výstav, kde si jejich průběh většinou garantují odborní pracovníci. Výjimkou jsou výstavní síně rakovnického muzea, kde se od roku 2015 podařilo aktivně zapojit průvodce muzea.

Celkem zde bylo v roce 2015 připraveno 9 lektorských programů k výstavám:

Betlémy - Petrovcova výstavní síň

14. 12. 2014 - 18.1.2015 Program navštívilo 78 dětí a 8 učitelů.

Cílem programu bylo seznámit děti s historií betlémů a s tím, z jakých materiálů se Betlémy vyráběly a vyrábějí, nechyběl popis jednotlivých figurek, a proč se v betlému vyskytují součásti doprovodného programu byla výroba vánočních přání, andělů, ozdob a betlémů.

Modeláři - výstavní síň Mansarda

1.2.2015 – 14.3.2015, program navštívilo 101 dětí a 7 učitelů.

Program vznikl ve spolupráce s členy Modelářského klubu v Rakovníku.

Součástí programu bylo povídání o historii klubu a představení vystavených modelů. Dětem byly předvedeny ukázky létání s modely vrtulníků a letadel. Děti si mohly vytvořit papírové modely letadel.

Pahorkatina Džbán - výstavní síň Mansarda

19.3.2015 – 10.5.2015, program navštívilo 65 dětí a 8 učitelů

Cílem výstavy bylo seznámit děti s krajinou, tradicemi a životem v této oblasti. Součástí programu byl kvíz s otázkami týkající se výstavy.

Pálení čarodějnic a Staročeské máje - Petrovcova výstavní síň

16.4.2015 – 10.5.2015, program navštívilo 85 dětí a 5 učitelů

Cílem programu bylo seznámit děti s etnografickými tradicemi v rakovnickém regionu. Program byl spojen s výrobou čarodějnic a oblékáním do krojů májovnic a májovníků.

Myslivecká výstava - výstavní síň Mansarda

18.5.2015 – 21.6.2015, program navštívilo 85 dětí a 5 učitelů

Aktivita ve spolupráci s Okresním mysliveckým spolkem. Cílem programu bylo seznámení dětí s přírodou, lesem, zvířaty, hospodařením a prací myslivců. Děti doplňovali kvízy a poznávaly lesní zvířata

Noc v muzeu

20.6.2015 - 14 dětí a 1 učitel

Celodenní zážitkový program seznámil děti s muzeem a městem Rakovník. Celý den děti poznávaly místní památky, poznávaly expozice muzea a soutěžily ve vědomostech. Vyvrcholením akce bylo strávení noci v muzeu.

Václav Burle - Houby - galerie Smason

1.9.2015 – 30.1.2015, Jednodenní program pro 1. stupeň ZŠ.

Povídání s mykologem Václavem Burlem. Děti poznávaly nejznámější houby, které malovaly a skládaly básničky o houbách.

140. výročí vzniku firmy Otta - Petrovcova výstavní síň

9.10.2015 – 15.11.2015, program navštívilo 261 dětí a 17 učitelů

Při programu se děti seznámily s historií založení firmy Františka Otty až působením známého rakovnického podniku Rakona do jeho současnosti. V rámci programu si zkusily vyrobit mýdlo, a vyprat prádlo starým způsobem.

28

Jak jsme slavili Vánoce - Petrovcova výstavní síň

1.12.2015 – 17.1.2016, program navštívilo 70 dětí a 3 učitelé

Cílem výstavy bylo seznámit děti s vánočním časem a zároveň přiblížit atmosféru každodenního života sedmdesátých let 20. století. Jako součást programu byla zvolena výroba papírových retro ozdob a betlémů a zpívání koled.

8.2. EDUKAČNÍ ČINNOST SENIOŘI

Velkou oblibu si získal vzdělávací cyklus s podtitulem „nejen pro generaci 3. věku“, který muzeum v Rakovníku uskutečnilo poprvé v roce 2013. Z tohoto důvodu se v od roku 2014 již uskutečňují cykly dva – jarní a podzimní. Také v roce 2015 byly oba cykly naplněny maximálně. Součástí cyklu byly přednášky renomovaných odborníků především z oblasti společenských věd. Pro cyklus se podařilo opět získat finanční podporu Ing. Jiřího Perglera, ředitele Českých lupkových závodů.

9. SPOLUPRÁCE S JINÝMI ODBORNÝMI INSTITUCEMI, SPOLKY A MÉDII

Muzeum T. G. M. Rakovník spolupracovalo v roce 2015 již tradičně na odborné úrovni především s Kolegiem muzeí Královských měst (v rámci AMG), Ústavem archeologické památkové péče středních Čech, Archeologickým ústavem v.v.i. AV ČR, Masarykovým ústavem, Archivem kanceláře prezidenta republiky, Západočeským muzeem v Plzni, Vojenským historickým ústavem a Masarykovým muzeem v Hodoníně. Výborná spolupráce stále probíhala i na regionální úrovni a to se Státním oblastním archivem v Rakovníku, Rabasovou galerií v Rakovníku, s Informačním centrem v Rakovníku a CHKO Křivoklátsko.

Oboustranná pozitivní spolupráce probíhala především s Muzejním spolkem Král. města Rakovníka, Občanským sdružením pro podporování Muzea T. G. Masaryka v Lánech, Masarykovou společností, Sborem dobrovolných hasičů v Lánech, Klubem historie Červeného kříže, Sborem rakovnických ostrostřelců, Československou obcí legionářskou, Asociací nositelů legionářských tradic, Svazem bojovníků za svobodu, Klubem českých turistů, Českou obcí sokolskou a Oblastním spolkem Českého červeného kříže v Rakovníku.

Při prezentaci muzea jsme spolupracovali především s regionálními deníky (Rakovnický deník) a týdeníky (Raport) a s celostátním tiskem, především pak s MF Dnes, Českou televizí, Českým rozhlasem a Rádiem Region. Zároveň jsme pokračovali v úpravě našich webových stránek a prezentace muzejních akcí na facebooku a na turistických servrech jako Kudy z nudy, server Pro muzeum, Na špacíru a s dalšími médii. Úspěšná spolupráce se uskutečnila i s internetovým rozhraním Slevomat.

10. ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

V roce 2015 se uskutečnila již druhá výměnná výstava se Saským muzeem Červeného kříže. Tentokrát se společným tématem stalo zpracování historie mládeže Červeného kříže na území Německa a na území Československa. V únoru 2015 byla slavnostně otevřena výstava Historie dorostu Československého červeného kříže v Saském muzeu Červeného kříže v Beierfeldu a v červnu byla slavnostně zahájena výstava Historie mládeže Německého červeného kříže v Muzeu T. G. Masaryka v Lánech. Výstavy byly podpořeny Česko-německým fondem budoucnosti.

V roce 2015 se zástupce Muzea T. G. M. Rakovník zúčastnil 24. konference bavorských, českých, hornorakouských a saských muzejních pracovníků v bavorském Bayreuthu.

11. HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST

Roční hospodaření skončilo v přebytku a plán byl prakticky naplňován ve všech položkách. Mzdy byly čerpány v souladu s rozpočtem i s ohledem na zákonné zvýšení mezd státních zaměstnanců.

Příspěvek na provoz od zřizovatele (Středočeský kraj) v roce 2015 činil 8 610 850,- Kč. Vlastní příjmy muzea z prodeje vstupenek byly 512 827,29 Kč, z prodeje služeb 93 336,- Kč a ze zboží 230 833,- za hlavní činnost a 104 558,- za činnost doplňkovou. Prostřednictvím grantů a dotací jsme získali celkem 255 706,74 Kč. Finanční dary pro naši organizaci byly v roce 2015 celkem 83.000,- Kč.

Celkové výnosy z hlavní činnosti činily 10 804 024,56 Kč a náklady 10 576 333,08 Kč. Hospodářský výsledek hlavní činnosti je tedy 227 691,48 Kč. V doplňkové činnosti byly náklady 78 125,24 Kč a výnosy 104 558,- Kč, hospodářský výsledek byl tedy 26 432,76 Kč.

Takto kladného hospodářského výsledku jsme dosáhli hlavně úspornými opatřeními, a to hlavně v první polovině roku. Úsporná opatření se však snažíme zachovat i nadále.

K nejúspěšnějším akcím muzea patřily výstavní a kulturní projekty, na kterých se finančně často spolupodíleli sponzoři a instituce.

Během roku 2015 se také podařilo využít dotací měst a obcí, ve kterých působí muzejní objekty Muzea T. G. M. Rakovník (město Rakovník, Jesenice, Nové Strašecí, obec Lány, obec Skryje). Díky dotaci Ministerstva kultury a dotaci firmy Procter and Gamble, Rakona Rakovník se v rámci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón podařilo vyměnit další část oken v budově rakovnického muzea, které je kulturní památkou.

Vypracovala. Mgr. Magdalena Elznicová Mikesková, ředitelka muzea